

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindse eilanden per drie maanden
fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. SOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor el-
ken regel meer 7½ cts.

SALARISERING.

III.

Niet de dwang der wet van vraag en aanbod, noch de toestemming van den werknemer, maar de waarde van den geleverden arbeid bepaalt, hoe groot het loon moet zijn, waartoe de werkgever verplicht is, en vormt aldus de maatstaf van het rechtvaardige loon.

Dit eerste antwoord put echter, gelijk we reeds opmerkten, het vraagstuk geenszins uit, doch het doet een nieuwe vraag rijzen en wel deze: *Hoe moet de waarde van den arbeid bepaald worden?*

„De waarde van den arbeid” ziedaar een nieuw en allernieuwsgierd vraagstuk. Bedenkt men toch, dat juist het „waarde” vraagstuk het ingewikkeldste is van heel de staathuishoudkunde, dat volgens een *Newmann* de kennis van het begrip „waarde” gelijk staat met de halve kennis der economie! dat *F. Passy* de „waarde” een „*notion terrible*” noemt en „*le plus difficile des problèmes économiques*”, dan zal men van zelf ook inzien, dat het vraagstuk der waarde van den voornameeten aller productiefactoren, den menschenlijken arbeid, een allernieuwsgierd probleem moet zijn.

Om dit probleem juist en volledig op te lossen, zal het goed zijn, dat we te voren eenige oogen blikken onze aandacht wijden aan die meer algemeene vraag der waarde der zaken welke in stoffelijke behoeften kunnen voorzien.

Het vraagstuk der waardebepaling is niet eerst vandaag of gisteren opgeworpen. Reeds *Aristoteles* besprak het en zeer juist onderzocht de waarde, gelijk thans nog alle economen doen, tusschen de gebruikswaarde en de ruilwaarde van een zaak. Onder gebruikswaarde wordt de geschiktheid verstaan, om aan eenige menschenlijke behoefte te voldoen; onder de ruilwaarde daarentegen de geschiktheid om tegen andere dingen te worden ingeruild. Zoo bezit b. v. een kleedingstuk de geschiktheid, om het lichaam te dekken en te beschermen, maar tevens ook de geschiktheid, om te worden ingewisseld tegen spij of drank te worden ingeruild.

Dat alle dingen, die een bepaald gebruikswaarde hebben, ook tevens een ruilwaarde bezitten, spreekt van zelf.

De vraag, waarom het gaat is deze: *welke is de ruilwaarde der zaken? hoe moet die bepaald worden?*

Deze ruilwaarden worden niet door de natuur der zaken aangegeven, maar door de menschen vast gesteld. De onmiddellijke bepaling dus der ruilwaarde geschiedt door de schatting niet van de een of andere wilkeurling, doch door de algemeene schatting der deskundigen.

Maar welke zijn de gronden, waarop deze schatting moet geschieden, wil ze te billijken zijn en de juiste verhouding tusschen de te ruilen zaken niet verbraken?

Ziedaar een eerste verschilpunt tusschen de onderscheidene economie-scholen.

Sommige liberale economen willen de waarde enkel laten afhangen van het nut der goederen en dan nog liefst van het nut, dat zij voor elk persoon op elke periode in het bijzonder opleveren. Het gevolg zou wezen, dat men van een in ruil verkeerende onmogelijk hoogeprijzen zou vragen berekenen en dat een mogelijk toevallige overproductie de verkoop zonder meer tot het afstaan tegen geheel onbeduidende prijzen zou mogen gedwongen worden: twee handelsmanieren, die ieder weldenkende moet afschrijven. Veel O. W. ers hebben wat anti-*critica* ondervonden.

Tegenover deze theorie stelde *Mars*, in een ander uiterste vallend, zijn leer, dat de arbeid, aan de voortbrenging ten koste gelegd, en deze arbeid alleen de maatstaf der waarde bepaling moet zijn.

Deze theorie berust voor een groot deel op de *valische meening*, dat de goederen niets gemeenschappelijk hebben dan de eigenschap van arbeidsproduct te zijn, terwijl het toch duidelijk is, dat ze evenzeer nuttigheid gemeen hebben, en dus ook onder dit opzicht kunnen vergeleken worden.

Bovendien is deze theorie in strijd met de *ervaring*. Goederen b. v., die even veel arbeid kosten, hebben lang niet altijd gelijke waarde. De ossebaas is meer waard dan de ossestaart. Er zijn goederen, waaraan

hoogenaamd geen arbeid besteed is en die toch volgens allen waarde bezitten b. v. ongecultiveerde gronden, onaangetroffen bronnen enz.

Tegenover de socialistische theorie staat de leer der scholastieken en van tal van andere economen, dat de waarde der zaken in eerste instantie moet bepaald worden overeenkomstig haar nuttigheid of hare gebruikswaarde en de arbeid of moeite er aan ten koste gelegd.

En terecht. Immers het ruilcontract is tweezijdig en twee in getal zijn daarom ook de hoofd factoren, welke hier in acht moeten worden genomen: van den eenen kant het voordeel of nut, en van den anderen kant de inspanning en arbeid.

Dit nader omschrijvend leeren zij verder: de hoogste waarde zal te recht worden toegesloten aan die zaken, welke in de meest dringende behoeften voorzien en bij gelijkheid in dit opzicht, aan die, welke deze behoeften het best bevredigen. Zoo zal bij gelijk gewicht, voedsel uit zijn aard meer waard zijn dan kleedingstof en brood of rijst gesteld worden boven sneeppog, doch zal wegens de arbeid, eraan te besteden, de kleedingstof gemeenlijk duurder zijn dan de gewone spij en zullen deze in prijs overtroffen worden door banketwerk. Met die *qualiteit* der dingen oefent de *quantiteit* waarin ze aanwezig zijn, een groot invloed uit. Waar meer vragers zijn dan goederen, stijgt de prijs en is het niet onbillijk, dat de hoogste prijs gevraagd wordt, wel echter, dat van den goet der vragers misbruik wordt gemaakt tot het behalen van overdreven winsten m. a. w. het mateloos overschrijden der productie kosten.

Waar de voorraad overvloedig is, doch de afnemers gering in aantal, is het wel geoorloofd, dat deze niet meer betalen dan de laagste prijs, doch niet dat zij den verkoop dwingen de goederen, die zij behoeven, daar beneden af te staan. Een veelvuldig overschrijden van een dezer twee wetten zou een ingrijpen van wege het staatsgezag volkomen billijken.

Keeren we na de uiteenzetting der waarde-theorie terug tot de vraag, in het begin van dit artikel

gesteld: *Welke is de waarde van den arbeid? Hoe moet die vast gesteld worden?*

De toepassing van de uiteenzet te theorie biedt het antwoord, dat in artikel IV. volge.

J. J. v. R.

Koloniale Raad.

Ontwerp-verordening tot regeling van het armwezen.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

He trof ondergeteekende uit Uw Voorloopig Verslag te vernemen, dat het ontwerp in de Afdelingen geen onverdeelde instemming mocht ontmoeten; hij had juist gedacht, dat

ben; een paar oude, zeer zware stoelen, veel geweren en pijpen en dierenvellen, in een woord de heele kamer zag er verdacht uit, als getuigenis van een lichtzinnigen en zeer verstrooiden bewoner.

„Zou het nog niet beter staan-ik bedoel erger—als ik er wat bij dronk?” opperde Bartram.

Kapitein Furlow zette een flesch rhum en een biervlas naast hem op een tafeltje. Bartram schonk zich overvloedig in en de bekende geur vulde het vertrek.

„Nu is 't in orde. Ga nu heen. Ben. Ze kan nu ieder oogenblik komen”. Zeide James.

In een vertrek daar naast leidde een trap naar den zolder, boven de ontvangkamer. In dien zolder was een groot gat bij wijze van licht- en lichtgat. Dit moest nu dienen voor uitkijk.

Bijna op 't zelfde oogenblik dat Furlow in gereedheid lag, werd er op de deur geklopt.

James Bartram stak een steenen pijp aan, legde zijn eene been heel zorgeloos op een anderen stoel en trok een gezicht als een zee-schuimer die juist van plan is iets heel wreeds uit te halen.

„Sta op James, en doe de deur voor haar open” kwam 't uit den uitkijk. „Houwij je stil Ben of je bederft de zaak” gromde James. Dan riep hij met een echte commando-groet. „Binnen”!

Eerst gebeurde er niets. Dan ging de deur heel langzaam open en een zachte vrouwestem vroeg heel bescheiden: „Is Kapitein Furlow thuis?”

een ontwerp, regende het armwezen. Het ingenomeneheid zou worden ontvangen. Te meer, waar ondergeteekende, alvorens het ontwerp in te dienen, ook overleg heeft gepleegd met de verschillende Kerkeraden en de R. K. geestelijkheid, zoodat met het Bestuur van de loge „De Vergevoering”, die alle instemming met het ontwerp hebben betuigd, behoudens eenige kleine opmerkingen, waaraan vrij wel tegemoet is gekomen.

Het door eenige leden voorziene ongewenschte gevolg van de voorgestelde regeling, n.l. verslapping der particuliere liefdadigheid, is een grief, die zou kunnen worden ingebracht tegen elke regeling, welke bemoeienis van de overheid met het armwezen beoogt; en toch zullen welinge beschaafde landen worden aange troffen, waar het armwezen geen

„Bedoelt U mij, Juff. kom er dan maar in”, kommandeerde James. Nu ging de deur iets verder open en een mager vrouwelijk wezen in diepen rouw, met scherpe trekken en dunne lippen, kwam nader bij. Ben boven, wenschte zich geluk dat het James was en niet bij zelf die deze stroeve vrouw had af te wijzen.

„Ga zitten, Juff. zei James heel koel, en neem me niet kwalijk dat ik zelf ook blijf zitten. Ik ben nog maar een karkas van wat ik was toen John en ik scheepsmats waren. „Podagra, weet u”, en hij wees op het been op den stoel naast zich, „en nog heel wat ziekten meer”.

Juffrouw Waggs veegde met haar zakdoek het stof van een der stoelen en ging zitten.

„Heeft U den brief van den armen John ontvangen?” vroeg ze op zakeetoon.

„Ja Juff. zei Bartram, en rondit gezegd, ik stond er van te zien. Hoe kon hij er toe komen zoo'n Wil te maken? Hij kent me toch!”

Of hij u kent? Wel hij heeft me zelf verklaard hij kende uwe teer hartigheid en medelijden zoo door en door dat hij er geen oogenblik aan twijfelde zich daarop te ver- trouwen. Ik herinner me zijn eigen woorden nog zeer duidelijk.

„Daar heb je Ben Furlow,” zei hij me. „'t Is een stil man en een goed man en hij zal blij zijn met zijn gezelschap. Zij zal zijn als een zon- nestraal in zijn huis.”

Voor een oogenblik zat James Bartram daar gevaarlijk stil. Ver- legen was hij niet maar dat schaam-

De Voorwaarden van den Wil.

(Vertaald.)

Kapitein Furlow ging zoekende de kantoordeuren langs in een groot gebouw in de Havenstraat en bleef staan onder het opschrift „James Bartram, Scheepsaagent.”

Hij nam zijn hoed af, liet zijn zakdoek de rondte doen over zijn glimmend gezicht, gaf dan een ferme klop op de deur en stapte het kleine kantoor binnen. Daar zat een kortnekkig man lilverig te schrijven. Dit plotseling binnenkomen deed hem recht op zitten.

„Hacht dat het iemand was met een rekening?” zei hij kortweg. „Ga zitten Ben.”

Ben Farlow wrong zich zeer langzaam in een smalle kantoorstoel en begon zich te wasien met zijn heet. Dan sprak hij: „James ik zit in een moeilijk geval.”

„Dat ben ik gewoon te hooren,” zei James.

„Maar dit geval is iets buitenge- woons,” ging Ben voort, „dit betreft een Wil.”

„Zoo?” zei James voorzichtig. „Wel Ben, in dit geval moet je weten dat vrienden soms van meer dienst kun- nen zijn dan familie.”

„Maar ik spreek niet over mijn eigen Wil,” verklaarde kapitein Farlow, „maar over de laatste be- schikkingen van John Murchison. Ik kreeg een brief van mijn oudsten scheepskamaraad, geschreven even

voor zijn dood, zeggende dat hij mij twee duizend pond vermaakte, onder voorwaarde dat ik Millicent tot mij nemen zou.”

„Twee duizend! en wie is die Millicent?” vroeg Bartram in spanning.

„Millicent Wraggs. Zij was zijn nicht en huishoudster tevens. Dik wijls schreef hij me dat zijn laatste wensch was, haar te kunnen toe- vertrouwen aan een goed man. Ik vind het zeer mooi van Jon, ging hij half binnensmonds voort, dat hij aan mij gedacht heeft, omdat ik hem eens in Bango-Bang zijn leven heb gered. Maar hij had niet moeten bepraveen mij aan zijn nicht te binden, want zóó meen ik toch zijn brief te moeten verstaan. Mis- schien staat het duidelijker in zijn testament. Hij meent ik moet Mili- cent trouwen dan kunnen de twee die hij het meest lief had, samen van zijn geld genieten.

„Ik meende je zei dat hij haar bezorgd wenschte bij een goed man,” waagde Bartram.

„Maar dat wensch ik juist niet!” antwoordde Ben ietwat heftig. „Ik zeil niet uit naar een onbekende sreek waarvan geen kaart bestaat, als ik in eene veilige haven ben.”

Ik zit hoog en droeg op Laurel Cottage en ofschoon ik het geld wel hebben wil 't zou me toch geen voordeel brengen, als ik het met een vrouw moest verteeren. En nu krijg ik juist een telegram dat ze morgen hier zal zijn, om de zaken te regelen, veronderstel ik James! jij moet me helpen!

Ik!? Wat kan ik er aan doen?!

„Ja, zie je, ik heb zóó gedacht: als jij nu morgen vroeg eens een briefje op je deur plakke „Terug om twee uur,” en dan blij mij thuis kwam. Als dan Millicent binnenkomt ziet ze jou in plaats van mij. Ze kent me niet, heeft me nooit gezien, en als ze jou gezicht ziet.....”

„Wat scheelt er aan mijn gezicht?” vroeg Bartram beleedigd.

„Neen James, ik meen geen beleediging, maar, zie je, als ze mij te pakken krijgt, word ik als boter in haar hand, terwijl zoo'n flinke kerel als jij.....”

„Enfin, onderbrak James, „als je 't zóó bedoeld. Wel, we moeten wat voor elkaar over hebben,” en werktuigelijk schreef hij met mooie krulletters op een stuk papier: „Terug om 2 uur.”

„Nouw, me dunkt, nu is 't goed genoeg,” zei kapitein Farlow met een greins van sarkaame op zijn anders zoo goedig gezicht.

„Ja,” zei Bartram, „ik denk het ook wel.”

De beide vrienden stonden in de ontvangkamer der villa Laurel Cottage en teken zelf aangenaam ver- wonderd en zeer voldaan over de veranderingen die ze zoo vlug en goed hadden aangebracht in het anders zoo kunstig vertrek.

De achtbare foto's van Furlon's familie hadden plaats moeten ma- ken voor groote lawaafge rekla meplaten. Hier en daar een prijs- vechter met heel weinig aan. In de spiegellijst heel nonchalant een prent- briefkaart met een modejuffer die het ook al heel warm scheen te heb-

voorwerp van staatszorg is. Onder geteekende kan dan ook geen reden zien, waarom hier de overheid zich aan haar verplichtingen dienaangaande zou onttrekken, waar immers art. 183 van het Regeeringsreglement voorschrijft, dat het toezicht over het armenwezen en de noodige voorzieningen daaromtrent bij koloniale verordeningen en plaatselijke keuren worden geregeld. Bovendien behoort de voorgestelde regeling niet verslappend op de particuliere liefdadigheid te werken; deze zal hare roeping kunnen blijven volgen en waar zij om de eene of andere reden te kort schiet of zich moet onthouden, kan de overheid aanvullend optreden. Juist uit de samenwerking van particulieren en overheid zullen goede resultaten kunnen worden verkregen.

In hetgeen in het Voorloopig Verslag wordt gezegd omtrent het weinig verantwoordelijkheidsgevoel bij de lagere klassen kan ondergeteekende geen argument zien tegen de voorgestelde regeling. Immers vrees voor verslapping van het verantwoordelijkheidsgevoel der lagere klassen zou, als men zich daardoor zou mogen laten weerhouden om in te grijpen, moeten leiden tot het zich onthouden van bijna alle maatregelen, die beoogen zorg voor of bescherming van de minder sterken in den strijd om het bestaan. Want, zou men kunnen redeneeren, neemt de Staat op zich, waarvoor de personen zelf moeten zorgen, dan achten deze zich ontslagen van de verplichting om zelf daarvoor zorg te dragen, dus hun verantwoordelijkheidsgevoel verslapt. Ondergeteekende is echter die meening niet toegedaan; zorg van de overheid voor de minvermogenen en economisch zwakken is volgens hem aliewzins gewenscht en om in die richting een stap verder te nemen en den thans bestaanden ongeregelde toestand te regelen is het ontwerp aan Uwen Raad aangeboden.

De in de Afdelingen door sommige leden geuite vrees voor toeneming der bureaucratie is ondergeteekende, in hare algemeenheid niet duidelijk, ook in verband met de omstandigheid dat algeheele vrijheid wordt gelaten omtrent de keuze der personen, waaruit de besturen zullen bestaan. Gaarne zal hij medewerken om alle onnoodigen bureaucratischen omhaal te vermijden, maar dan zal hij moeten weten wat de leden aan het woord met die toeneming der bureaucratie bedoelen. Hij zal dan ook gaarne tegemoet zien een nadere aanduiding van de bepalingen welke de vrees voor toeneming der bureaucratie hebben doen ontstaan, en c. q. een opgaaf van de wijzigingen, die zouden kunnen worden aangebracht, om die vrees doen te verdwijnen of ten minste te doen verminderen. En als het eenigszins mogelijk is de wenschelijk geachte wijzigingen of aanvullingen aan te brengen, zonder te schaden aan de controle of het toezicht, zal ondergeteekende die gaarne in gunstige overweging nemen.

Het bedrag der administratiekosten kan moeilijk precies opgegeven worden, maar zal toch waarschijnlijk f 2000.— niet overschrijden. Dit bedrag zal dan moeten dienen voor een kleine vergoeding aan de secretarissen-penningmeesters van den armenraad en de armenkassen en administratiekosten dier kassen en raad.

teloos voorstellen van zoo'n intiem iets deed hem blozen.

Hij sloeg zijn blik op naar den kijkuit en ontmoette daar een paar oogen even onthutst als de zijne. Dan zag hij de lange hoekige dame aan die voor hem zat.

„Dus u sprak van eene sonnestraal in mijn huis,” zei hij zeer zeer langzaam.

„Nu ja. Zoo noemde John dat, antwoordde zij heel gemakkelijk en direct er op.

„Voelt U zich niet eenzaam hier, kapitein Furlow?”

„Neen, helemaal niet,” antwoordde James zonder zich te bedenken, en nu werd hij spraakzaam. „t Ging er nu om.

„Ik heb heel veel vrienden. Ruwe klanten en een beetje gewoon met de flesch om te gaan. Maar dat hindert mij niet, want ik ben ook van dat soort. Ruw en woest en onbehouwen. Zóó ben ik.”

„Nou overdrijft u toch wel een beetje, zou ik zoo meenen,” zei ze heel lief. „Zeelieden lijken veel op elkaar en ik geloof dat u wel iemand zult als mijn arme oom John.”

„Erger. Zeg dat ze veel erger zijn,” kwam er een heet gefluister van boven. De dame zou het zeker gehoord hebben was ze niet op dat juiste oogenblik opgestaan, recht op Bartram af, terwijl ze half schreiend smeekte: „O kapitein Furlow, ik smeeek u, wees toch vriendelijk voor de kleine Millicent, ter wille van uw ouden vriend John.”

Artikelen.

Art. 8 lid 2. Hiermede wordt bevestigd, dat aan de armen, die tot arbeiden in staat zijn, zooveel mogelijk werk zal worden verschaft waarvoor zij betaling zullen erlangen.

Art. 9, sub 2, en art. 11. Bij den ondergeteekende bestaat geen bezwaar de door den Raad wensche lijk geachte veranderingen aan te brengen. Tot dat einde wordt hierbij een nota van wijzigingen aangeboden.

Art. 17. De schriftelijke vergunning van den Procureur-generaal en de Gezaghebbers voor openbare inzameling van gelden is niet nieuw. Zooals reeds werd opgemerkt in de Memorie van Toelichting van dit ontwerp, bestond zij reeds in de Algemeene politiekeur van Curaçao en in de keuren, houdende bepalingen omtrent de straatpolitie op Aruba, Bonaire en St. Eustatius. Voor zoover den ondergeteekende bekend, heeft de bepaling van art. 4 dier keuren nooit aanleiding gegeven tot klachten, zoodat hem een wijziging daarvan thans noodzakelijk noch wenschelijk voorkomt.

Art. 19, sub 2. Aangezien de mogelijkheid zeer goed denkbaar is dat de armenraad zich zal moeten wenden tot eene instelling van wel dadigheid, werkzaam op een ander eiland dan Curaçao, komt het ondergeteekende niet gewenscht voor den termijn van een maand te be korten.

Nota van wijzigingen.

I. Art. 9, tweede lid, wordt gelezen als volgt:

„Indien de ondersteuning gepaard „gaat met overbrenging van den „ondersteunde naar een ander ei „land der kolonie, komt de arme „met betrekking tot de voortzet „ting van deze en van verdere on „dersteuning ten laste van de ar „menkas op het eiland, waarheen „hij is overgebracht.”

II. In art. 11, eerste lid, wordt, in plaats van de woorden: „gedu „rende welk tijdvak de betrokken „armenkas tenminste ondersteuning „moet uitkeeren gelezen:” „gedu „rende welk tijdvak tenminste de betrokken armenkas ondersteuning moet uitkeeren.”

Ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde koloniale huishoudelijke begroting van Curaçao voor het dienstjaar 1920 te verhoogent

VOORLOOPIG VERSLAG.

Met het ontwerp zooals het is in gedend konden de Afdelingen zich niet geheel vereenigen.

Was men het er over het algemeen mede eens, dat de bezoldigingen niet in evenredigheid staan tot den te genwoordigen levensstandaard en daarvoor dus een correctief gevonden moet worden, een uitkeering als de onderhavige leek der Afdelingen over het algemeen niet het aange wezen middel om daarin verbetering te brengen.

Het was dan ook alleen omdat het gebleken is, dat een herziene salaris-regeling dit jaar niet meer in werking zal kunnen treden, dat men zich niet wilde verzetten tegen een uitkeering als deze.

Omtrent de wijze van uitkeering werd veel van gedachten gewisseld. Vrij algemeen was men van oordeel dat een uitkeering aan alle ambte

James vergat zijn podagra en stond in een wip in den uitersten hoek der kamer. Vandaar schreeuwde hij haar toe:

„t Kan niet gebeuren Juff. Daar kom ik niet van in. Geld kan ik gebruiken, zoo goed als iedereen, maar niet op die voorwaarde. En nu moet het uit zijn.”

„Wel, zeide ze zeer bedaard, 't spijt me zeer en 't verwonderd me nog meer dat zoo'n groote, stevige man van zoo iets bang is.

Ik zelf heb de Wil wel niet gezien, maar ik meen dat deze voorwaarde eraan verbonden is 't Verwonderd me zeer maar het eenige wat ik doen kan is haar weer mee nemen.” En nu bemerkte Bartram voor 't eerst een paar glibsteroren die onder den hoofddoek der dame kwamen uitglijden, Ze behoorden aan een klein zwart hondje. „Het beestje wil niet aan me wennen. Het houdt alleen van mannen en het zou u heel geen last veroorzaakt hebben 't Beestje heet juist als ik.

John gaf het dien naam voor de grap. Wel, goede morgen dan, Kapitein Furlow, 'k zal den executeur inlichten, en een beetje snibbig „dat u zoo bang bent van zoo'n klein beestje!” Ze stond op om heen te gaan.

Maar voor ze de deur bereiken kon, onstond er een gekrak en een plof en een bons en — een breedgeschouderd, wijdoozig man stond voor haar, in hemdsmouwen.

„Juffrouw—Mevrouw—lijde hij—

naren niet gemotiveerd zou zijn. Zij toch, die vrij hooge inkomens hebben zullen uiteraard geen tegemoetkoming noodig hebben, terwijl het wilde voor dat de hooge betrekkingen door toekenning van een bedrag van f 125 in hare waardigheid te laag worden aangeslagen.

Deze overweging en de omstandigheid, dat het voor deze armelastige kolonie niet veroorloofd mag zijn te royaal te werk te gaan, waren aanleiding om het Bestuur in overweging te geven de onderhavige uitkeering niet consequent naar te voeren doch een termijn te stellen, waarboven geen uitbetaling van deze z.g.n. 14de maand zal plaats hebben.

Hiertegen werd opgemerkt, dat een schrifting tusschen ambtenaren die wel en die niet behoorlijk kunnen bestaan, voor de minder gegoeden wellicht krenkend zou kunnen worden, terwijl misschien maar bijv. duizend of hoogstens twee duizend gulden zou worden uitgespaard.

Waar een paar leden met het Bestuur van meening waren, dat er geen onderscheid gemaakt dient te worden tusschen gehuwde en ongehuwde ambtenaren op grond van de overweging, dat niet de persoon, doch de betrekkingen betaald dienen te worden en ook geen onderscheid wenschen bij uitkeering van honderd of ruim honderd gulden, waren daartegenover andere leden het er over eens, dat het meer en meer het streven wordt om vooral bij toekenning van duurte-toelagen met den gehuwden of ongehuwden staat van den persoon rekening te houden. Waar dit ook bij de vorige duurtetoelagen heeft plaats gehad, wenschten laatsbedeelde leden het Bestuur in overweging te geven ook hier daarmede rekening te houden.

Een paar leden gaven te kennen, dat alhoewel aan dit ontwerp eenige onvolmaaktheden kleven, zij ter wille van de ambtenaren, die het hun toe te kennen bedrag best kunnen gebruiken, ten slotte de voorkeur aan zouden geven deze uitkeering te geven aan enkelen, die ze niet noodig hebben dat ze te onthouden aan anderen die ze niet kunnen missen.

De Godsdienstige herleving in Hongarije.

Zooals meermalen in de geschiedenis, is ook thans weer in Hongarije waar gebleken, dat vreeselijke rampen het uitgangspunt zijn van de wedergeboorte van geheele volkeren. Rampen en smarten kunnen den mensch helpen en verlossen, zij slaan de aardse afgeden stuk, waarvoor het volk gewoon was neder te bulgen en wierook te branden. Zij doen duidelijk de ijdelheid van alle dingen blijken en scherp het inzicht voor den waren aard van het bestaan, zij bevrijden de ziel door haar boven den engelen gezichtskring der menschen te verheffen.

Het oude Marilaansche koninkrijk Hongarije verkeert tegenwoordig in zulk een toestand. De geheele Christelijke wereld heeft er belang bij, dat land nader te beschouwen, het vermorzelde, stervende, uit duizend wonden bloedende Hongarije heeft tegenwoordig op alle gebied den weg van het Christendom ingeslagen; aan het hoofd staan mannen, die hun overtuiging niet onder stoelen of banken steken. Het geheele volk is beziel door een geest, welke herinnert aan den schoonsten tijd van het triomferende Christen

geef mij het hondje maar. Ik ben dol op honden. Ik wil het graag tot mij nemen. Zeer vriendelijk van John dat is.

Juffrouw Waggs wist niet meer hoe ze het had. „Mag ik U vragen—begon ze—wie U is?

„Ben Furlow” Juffrouw, antwoordde de wezenlijke erigenaam van dien naam.

Juffr. Wags begon nu heel bedaard eerst Ben dan James aan te zien, dan weer eerst James dan Ben.

„Maar wie is dan eigenlijk?”—begon ze.

Kapitein Furlow krabde zich het hoofd. Dat gaf hem een schitterend denkbeeld.

Hij deed een stap nader en fluisterde op zeer verstaanbaren toon, tot Juffr. Wags. „Deze is mijn vriend, maar niet altijd goed bij 't hoofd. Verbeeld zich soms dat hij mij is. Ik hoop hij heeft u niet doen verschrikken?”

James zag Ben aan met een verontwaardiging om waarlijk bang van te worden.

Toen sprak Ben zeer kalm: „James moest je om 2 uur niet terug zijn?”

En James verdween en Juffr. Wags verdween en de hond en de 2000 pond waren ook voor goed verdwenen.

B. K.

dom. Daar staat het met opgeheven hoofd, moedig en sterk, te midden van den chaos. Hoewel het economisch een strijd op leven en dood voert, is het toch vast besloten de Christelijke beginselen, die naar zijn overtuiging alleen redding uit den nood kunnen brengen, op alle gebied van het openbare leven, in het staatkundig en economisch leven, in wetenschap en kunst, in school en kazerne onvoorwaardelijk te huldigen. Zulk een erkenning van het praktische Christendom is in de geschiedenis zelden voorgekomen.

Vanwaar deze verandering?

De oorzaken zijn vele. Het begin van deze herleving valt nog in den tijd vóór den oorlog.

De bekwaame leiders, di bezorgd waren voor de toekomst van het vaderland, zagen reeds toen ter tijd, dat de machten, welke land en volk naar den afgrond voerden, met den dag meer toenamen. De invloed, welke de vreemde elementen van het jodendom uitoefenden, steeg buitengewoon. Zij maakten zich meester van het voornaamste wapen in den modernen tijd, de pers en voerden den strijd met groote scherpzinnigheid en gewetenloosheid. Onder hun leiding, werd zooals over al in de wereld ook in Hongarije, het toppunt der corruptie bereikt. Door de pers vergiftigden zij de openbare meening. Zij ondermijnden den invloed van den godsdienst en de liefde tot het vaderland en lieten de golven van moreele verdorvenheid over het ongelukkige land heenkomen; 98% van de toonaangevende bladen waren joodsch Het Christelijke Hongarije. „Het Regnum Marianum” was een hoer; de hoofdstad Boedapest werd het Eldorado van de zonen Israëls, en algemeen *Judapest* genoemd.

Door dezen gewelddigen invloed op de openbare meening is het gelukt het volk in dwaling te brengen, het opzettelijk te verblinden, zoodat het geen belang meer stelde in de waarachtige levensvragen. Christelijke elementen werden verdrukt, de kringen, die met de pers te maken hadden, hadden steeds het beste overzicht over het economisch leven, en maakten op gewetenlooze wijze misbruik van hun toestand. Dat blijkt o. a. hieruit, dat het Hongaarsche groot-grondbezit aan de joodsche geldmagnaten kon komen. Terwijl ieder jaar 100.000 Hongaren naar Amerika trokken om niet van honger te sterven wisten de joden zich te verrijken op een wijze als nergens ter wereld. De macht van de pers, invloed en rijkdom maakten het den joden mogelijk zich in te dringen op alle gebied. Op het gebied van den handel was het den Christenen reeds niet meer mogelijk met succes te concurreren, en zoo ging het verder, vooral in de kringen van doktoren en advocaten. De ambtelijke loopbaan is sterk verjoedscht. Het aantal joodsche leerlingen en onderwijzers aan de middelbare en hogere scholen nam buitengewoon toe en zóó werd er een geestelijk net gesponnen over het Christelijk Hongarije, waardoor iedere beweging van den Christelijken Nationalen geest bedwongen werd.

Zulk een ondulbare behandeling door een minderheid van de bevolking bracht het christelijk deel des lands tot bezinning. Het eerste verledingswapen tegen de bestorming van het Jodendom op het Christelijk Hongarije was de stichting van den Volks Verein, georganiseerd naar Duitsch model, die honderd duizenden uit alle standen bijeenbracht tot bescherming en verdediging van de heiligste goederen. Twee van de tegenwoordige leiders van Christelijk Hongarije, de vroegere minister president Huszar en de minister van eeredienst Haller, hebben blijvende verdiensten verworven wegens hun leiding en de verbreiding en de actie van deze Vereniging. „De Volksverein” in Hongarije was voor den oorlog een gevreesde partij, dat bewijzen de hardnekkige aanvallen van de Joodsche pers.

Uit den Volksverein groeide het Christelijk zelfbewustzijn der massa, zoodat een grootsch opgezette Christelijke personderneming nog gedurende de oorlogsjaren mogelijk was. Op dit gebied heeft Christelijk Hongarije uitnemend werk verricht; in minder dan ½ jaar heeft het 12 miljoen kronen bijeengebracht. Echte persapostelen zijn opgestaan om van stad tot stad, van dorp tot dorp, te ijveren voor de grootsche gedachte van een sterke Christelijke pers.

Aan de spits van de onderneming — en dat is karakteristiek voor den toestand in Hongarije, — staan ordegeestelijken. De actie voor de pers is een kruistocht tegen den gemeenschappelijken vijand, waaraan, alle Christelijke elementen zonder onderscheid van stand, geestdriftig deelnemen.

Doch toen kwam de geweldige November revolutie, het verschrikke

lijke bolsbewisme, de bezetting van heel Hongarije door de Roemeniers, en het verontsigende vredesdictaat van Neuilly. Dat was te veel voor een volk Hongarije was vernietigd.

Er brak echter voor Hongarije een oogenblik aan, dat smart en ongeluk werden tot een hulp en verlossing. Alle schitterende verwachtingen van dit leven waren verdwenen. Hongarije, dat uiterlijk verloren was, trok zich terug in het diepste van zijn ziel. Het naamloze leed, de diepe smart en de geweldige ontroering die zich meester maakten van het volk, toen het zag, dat ook hier weer zijn erfvland, het ongodsdienstige en onnationale jodendom optrad, deed de volksziel ontwaken, en met elementaire kracht werd het woord in daad omgezet: „het christelijk Hongarije aan het christendom.” Want het was voor iedereen duidelijk, dat de catastrofe in hoofdzaak veroorzaakt werd door gewetenloze speculatie van de joodsche groothandelaars. Aan de revolutie hadden zij in het bijzonder deel genomen, en de wredeheden van het bolsjewisme was hun werk. Onder den zwaren druk van dezen tijd hadden de Katholieken en Protestanten elkaar terug gevonden. Zij vereenigden zich en streden aldus tegen den gemeenschappelijken vijand, tot heil van het Christelijk Hongarije. Dat het Hongaarsche Jodendom dezen strijd wil voorstellen als een barbaarsche jodenvervolgving en een witte terreur is begrijpelijk. Men weet dan ook den gewezen minister president Huszar, dat hij een antisemitische politiek voerde, maar zijn antwoord luidde:

Wij voeren geen antisemitische politiek, maar wij willen een christelijke politiek.

En dat blijft het parool in Hongarije!

Nederland.

Het *Hbld.* schrijft over den kroonprins:

Waarom blijft toch de voormalige Duitsche kroonprins steeds als eenzame balling huizen op een visschers-eilaadje in onze Zuiderzee? Vooral nu het gure jaargetijde zich weder doet gelden, stelt menigen zich die vraag. Dat behoort niet te zijn uit sympathie voor den ex-kroonprins, het kan ook zijn eenzame uit verwondering, andersdeels uit een zeker gevoel van nationale verantwoordelijkheid.

Wordt hij daar door onze regering gevangen gehouden, als man en vader nu reeds bijna twee jaren gescheiden van zijn gezin, in een milieu waarin hij niet past en dat hem geen gelegenheid biedt door arbeid of op andere wijze zijn leven te vullen? Zoo ja, krachtens welk recht en om welk motief past onze regering dan deze zware straf op hem toe?

Wij gelooven, dat wij zijne positie aldus hebben te begrijpen:

Einde 1918 kwam de kroonprins als militair over onze grenzen. De regering heeft hem toen als zoodanig geïnterneerd. Waarom zij daartoe het eiland Wieringen uitkoos, terwijl zij den keizer in een behoorlijk buitenverblijf herbergzaamheid liet verleenen, is ons onbekend.

Na den oorlog, misschien reeds vroeger, hield de militaire internering op en stond de regering voor de vraag, welke houding zij ten aanzien van den ex-kroonprins had aan te nemen. Met het antwoord op deze vraag heeft zij gewacht tot over het lot van den keizer definitief was beslist. De uitlevering van dezen laatste heeft zij, zooals bekend, geweigerd, maar geen vrijheid kunnen vinden hare handen geheel van hem af te trekken. Als gevaarlijk voor de publieke rust, blijkbaar te verstaan in internationalen zin, heeft zij hem op grond van de Vreemdelingenwet van 1849, eene bepaalde plaats in het land tot verblijf aangewezen, na van hem de verklaring te hebben verkregen, dat hij zich van alle politieke actie zou onthouden. Als zoodanig woont thans de ex-keizer in Doorn.

Soortelijk regiem heeft de regering op den ex-kroonprins toepast. Ook hem heeft zij blijkbaar beschouwd als een vreemdeling gevaarlijk voor de publieke rust, ook hem heeft zij eene verklaring laten teekenen dat hij zich van alle publieke actie zou onthouden en voorts als het gebied waarin hij heeft te verblijven, aangewezen het eiland Wieringen.

Ook hier is ons onbekend waarom deze verblijfplaats werd uitgekozen; vermoedelijk heeft men, in verband ook met de vermogenspositie van den betrokkene voorloopig niets beters weten te vinden.

Houden wij dus den ex-kroonprins gevangen? Neen. Zijn verblijf op Wieringen is het gevolg van het feit dat hij binnen onze grenzen heeft willen wonen en men hem daar, met het oog op te vreezen internatio

nale verwickelingen, niet volledige
vrijheid heeft willen laten. Dat hij
daar gescheiden leeft van zijn gezin
moet aan hem zelf liggen, daar
ongetwijfeld de regering er niet het
minste bezwaar tegen zal hebben,
dat zijn gezin, voor zoover zijne
woning daartoe ruimte biedt, zich
bij hem voert.

Kan hem geen meer passende ver-
blijfplaats worden aangewezen?
Wij twijfelen er niet aan, of, zoo
hij zelf elders eene woning weet te
vinden, die ook onze regering me-
t' oog op zijne bijzondere positie
geschikt acht, deze hem zal toe-
staan gelijk zij den ex-keizer toe-
toud in het door hem aangekochte
kasteel te Doorn te gaan wonen.
Onze regering heeft te dien aen-
zien zeker het laatste woord te spre-
ken, maar zij heeft niet tot plicht
een woning voor den kroonprins te
zoeken; van hem zelf moet hiertoe
het initiatief uitgaan.

Kan de ex-kroonprins ons land
verlaten? Hij is zeker niet vrij naar
willekeur het hem aangewezen ge-
bied te verlaten, kan dus ook niet
zonder goedvinden van de regering
naar het buitenland gaan. Maar, wij
herhalen het, hij is geen gevangene,
de beperking zijner vrijheid is de
voorwaarde van zijn verblijf hier te
lande. Geeft hij dus zijn verlangen
te kennen ons land voor goed te
verlaten om zich elders te vestigen
en blijkt onze regering van den
ernst en uitvoerbaarheid van dit
verlangen, dan zal zij o.i. verplicht
zijn de z.g. interneering op te heffen
en hem toe te staan te gaan waar-
heen hij verkiest. Ook naar Duitsch-
land? Zeer zeker. En wij zien ook
niet in, welk bijzonder gevaar zijn
verblijf in Duitschland met zich zou-
de brengen, waar zijn geheele fami-
lie en ook zijn jongere broeders,
welke zeker meer populair zijn bij
de monarchistische partij dan hij
aldaar rustig wonen.

Wij meenen dus zijne positie aldus
te mogen samenvatten. Wanneer
de ex-kroonprins op Wieringen blijft
wonen en niet een betere verblijf-
plaats binnen onze grenzen gaat
betrekken, zal de reden daarvan
wel hierin zijn gelegen, dat hij
zelfs vooralsnog niet in staat
is eene andere woning te vin-
den, die bij zijne positie als gein-
terneerd vreemdeling past. En wan-
neer hij niet naar het buitenland
vertrekt, zullen ook zonder twijfel
persoonlijke redenen hem daartoe
bewegen, waarbij natuurlijk ook re-
kening is te houden met de vraag,
of men hem elders wil toelaten.

Eéne vraag kan nog worden ge-
steld, namelijk of er nog wel reden
is voor zijn interneering. Op die
vraag durven wij het antwoord niet
te geven. De regering moet, even-
als ten aanzien van den ex-keizer,
beoordeelen of en wanneer de inter-
nationale verhoudingen haar zullen
toelaten de tot nu toe aan zijne
vrijheid aangelegde beperkingen op
te heffen.

***

Bij den dood van Dr. B. Kuiper
teekent de „Voorhoede” aan:
„Een groot man is gestorven.
Een persoonlijkheid, ver uitstek-
kend boven de groote massa, een
staatsman, godgeleerde, literator
en geschiedkundige van geweldige
betekenis; een Christen vooral,
wiens heele leven één fiere getuige-
nis is geweest voor de beginselen
door hem beleden.

De tijding van het overlijden van
dezen grooten man heeft, al werd
zij dan ook de laatste dagen ver-
wacht, diepe ontroering gewekt.

Nog maar enkele maanden gele-
den stond die geweldige sterke
figuur midden in het volle leven en
werkte hij nog heel den dag, dien
God hem gaf.

Thans is hij ons midden wegge-
rukt, is de levenwekkende kracht
van zijn prachtige geest gefnuikt
en heeft zijn persoon niet meer dan
historische betekenis gekregen.

Maar welk een rol heeft die veel
omvattende geest in de geschiede-
nis der laatste 50 jaren van ons
land gespeeld!

Een halve eeuw wordt gevuld
door zijn begeesterende persoon-
lijkheid.

Hij is met dr. Schaepman en De
Savornin Lohman de groote eman-
cipator geweest van de liberale
eigengerechtigheid, die al wat niet
vrijzinnig was als een „quantité
négligeable” meende te kunnen be-
schouwen en behandelen.

Hij vormde een eigen anti-revo-
lutionnaire partij met strenge dis-
cipline en onkreukbare beginselen;
hij maakte die partij groot en
leidde haar tientallen van jaren
met ongeëvenaarde talenten.

Hij toonde zich als Kamerlid, als
Minister-President een der grootste
staatslieden, die onze geschiedenis
ooft heeft gekend.

Hij was als schrijver, als journa-
list van een ontzagwekkende vrucht-
baarheid, die echter aan de dege-
lijkheid niet den minsten afbreuk
deed.

Hij was een man, die, om zijn

grootheid van geest, om de fierheid
waarmee hij de eer van den Chris-
tus dorst te verkondigen ook van
de ministersafel, in de Staten-Ge-
nemaal, vereerd en bewonderd werd
door zijn directe geestverwanten, de
„kleine luyden” der anti-revolution-
naire partij, maar ook door ons,
die vaak den stillen wensch koos-
terden, dat zulk een groot man een
der onzen mocht zijn.

Maar hij was ook de man, die
juist om die fiere getuigenis voor
zijn christelijk beginsel, zooveel ver-
guizing en smaad heeft geleden, als
slechts weinigen ooit ten deel viel.

Heel de verkiezing, volgende op
zijn eerste minister presidentschap,
ging tegen éénen man: tegen Kuy-
per. Geen man in ons land is ge-
lijktijdig ooit zóó hoog vereerd en
tevens zóó diep verguisd.

Thans, bij het afsterven van den
grooten christen-staatsman, zijn
nog de stemmen van miskenning
en verguizing niet verstomd.

Maar veel grooter toch is het
koor der stemmen van hen, die eer-
bielrige hulde brengen aan den be-
leider, die, in het licht dat hem ten
deel viel, gewerkt heeft zoo lang het
dag was en met zijn weergaloosze
werkkracht voor ons land zulke
grootsche dingen tot stand bracht.

De herinnering aan de figuur van
Dr. Abraham Kuiper zal in onze
geschiedenis onvergetelijk blijven.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Met de *Frieda* zijn de vorige week
alhier van Aruba aangekomen de
Eerw. Zusters BERTRANDA, NICEPHO-
RA en MATHEA, de laatste om per
eersvolgende *Estelle* naar St. Mar-
tin te vertrekken.

V. V. V.

De Curaçaosche Vereeniging tot
Bevordering van het Vreemdelingen
Verkeer heeft een fraai-geillus-
treerd album in het licht gegeven,
ten dienste vooral voor het reizend,
hier vertoevend publiek. Alles wat
ons eiland aantrekkelijk heeft, is
onder de lens genomen; het stads-
leven, gebouwen, havenwerken en
verkeer, industrie en cultuur, typi-
sche foto's van het landelijke der
buitendistricten enz.

Wanneer men den ijver en het
doorzettingsvermogen van het Be-
stuur overdenkt, om trots vele
moeilijkheden, herhaalde correspon-
dentie over selectie e. a. wegens
de hooge cliché-prijzen in Holland,
toch dit sierlijk werkje nog te doen
verschijnen, dan vergeeft men gaarne
enkele onnauwkeurigheden, weinig-
zeggende titels, welke door een bi-
gaande tekstverklaring (die thans
wegens de hooge kosten achterwege
moest blijven) voldoende zouden
verklaard zijn. Blijde met hetgeen
verschenen is, bevelen wij het album,
dat voor niet-leden tegen den prijs
van 75 ct. bij „Huisvrijt” te ver-
krijgen is, warm aan aan allen,
die door hun relaties met vreem-
delingen het reizen naar of op ons
eiland kunnen bevorderen en hun
verblijf alhier veraangenamen.

Een duidelijk geprojecteerde af-
standskaart geeft een goed wege-
overzicht van Curaçao en doet
den ontwerper, den heer R. J. BEAU-
JON JR., alle eer aan. Aan het Be-
stuur onze gelukwensen.

Feest te Pietermaal.

Ter gelegenheid van het 50-jarig
bestaan der parochie van Pieter-
maal op 18 December a. s. zal er
in de week van 12-17 December,
een missie worden gepreekt door
den Zeer Eerw. pastoor J. VAN DER
VEER van Santa Rosa en den Wel
Eerw. pater R. BÜHRS, kapelaan op
San Matheo.

Zaterdag 18 Dec. a. s. zullen in
den namiddag de klokken van Pie-
termaal het feest inluiden en wordt
het feestgeschenk der parochianen
in de kerk ter bezichtiging gesteld.
Zondags daarop heeft 's morgens
een algemeene H. Communie plaats;
om 9 uur de Pontificale Hoogdienst.
Van 11-1 uur receptie, gedurende
welke de muziek van Sta. Rosa
eenige nummers ter opluistering
zal geven. Om half zeven 's avonds
wordt een Pontificaal Lof gecele-
breerd, waaronder pastoor VAN DER
VEER de feestpredicatie zal houden
en de missie zal sluiten. Na het Lof
vuurwerk en muziek van de Mill
taire kapel op het Concoriaplein.

Moge onder Gods rijken zegen de
Missie gelukkig slagen, vele afge-
dwaalden tot inkeer komen en al-
dus de kroon zetten op een halve
eeuw parochiewerk. Dan zal 19 De-
cember een ware geluksdag zijn voor
priesters en volk, een vreugdefeest
voor de Engelen des hemels en een
nieuwe periode van kloeken, stand-
vastigen visschersarbeid aanvangen,
waarin de netten nog wijder wor-
den uitgeworpen.

Posterijen.

De waarn. postdirecteur, de heer
L. DE HASSETH, deelde dezer dagen
mede, dat met het stoomschip *Ma-
racabo* nog 5 aangeteekende stukken

waren medegekomen uit La Guaira,
waarheen zij per abuis met de *Phi-
ladelphia* waren doorgezonden. Deze
stukken, zonder adres, afkomstig
van Benziger Brothers, New York,
zijn nu, naar men ons mededeelde,
ook besteld. Slechts enkele mon-
sters (zonder waarde ??) wachten nog
op het postkantoor de komst af
van den onbekenden rechtmatigen
eigenaar.

Benoemingen.

De Wel Eerw. pater Rsg. HOR-
HUIS is benoemd tot kapelaan te
Sta. Maria en de Wel Eerw. pater
R. BÜHRS tot kapelaan der H. Fa-
miliekerk.

A. A. V.

Op beleeft verzoek plaatsen wij
hier het kort verslag van de laatste
algemeene vergadering der A. A. V.
Naast minder belangrijke punten
kwamen aan de orde:

1o. Salaris-actie. De voorzitter
brengt ter sprake de afzonderlijke
salaris-actie die de bureel-ambte-
naren op touw hebben gezet.

Hij meent dat dit een verkeerde
stap is. Eenheid van handeling on-
der hen die dezelfde belangen heb-
ben, heeft altijd bewezen de beste
resultaten op te leveren; verdeeld-
heid schaaft, ook hen die de ver-
deeldheid doen ontstaan. (Instem-
ming Vergad.) Wat onze eigen sa-
laris-actie betreft zegt de Voorzit-
ter hebben we de toezegging van den
Gouverneur, dat hij alles zal aan-
wenden, opdat de nieuwe regeling
1 Jan. 1921 in werking treedt; er
is geen aanleiding om aan deze be-
lofte te twijfelen. Wij kunnen ons
veilig houden aan het bekende: een
man, een man; een woord, een
woord.

2o. De circulaire van het Gouver-
nement aan verschillende Maatschap-
pijen hier, inzake het in dienst ne-
men van ambtenaren.

De vergadering neemt met alge-
meene stemmen een motie aan, voor
gesteld door den heer Amelunxen,
aldus luidende:

„De A. A. V. in haar algemeene
vergadering, gehoord hebbende de
bespreking bij het desbetreffende
punt, is van oordeel, dat het Be-
stuur dezer kolonie, ambtenaren niet
behoort tegen te werken in hun
pogen om een betrekking in parti-
culieren dienst te krijgen en gaat over
tot de orde van den dag.”

Op voorstel van de heer Sprokkel
zal een kort verslag van deze ver-
gadering aan de bladen ter plaatsing
aangeboden worden.

H. Scholtens Kr. voorzitter
M. Rosama secretaris.

Noot van de Redactie.

Welwillend hebben wij gehoor ge-
geven aan het gedaan verzoek tot
opname in ons blad. Wanneer wij
van onzen kant nu ook een beleeft
verzoek mogen doen, is het dit,
om eventueel de tijdsruimte tus-
schen verlopen vergadering en
plaatsing in ons blad zoo kort moge-
lijk te doen zijn ten bate der ac-
tualiteit.

De West-Indische Gids.

Inhoud van de West-Indische Gids
November aflevering Nr. 7.

Luchtvaart in Guyane, Jhr. L.
C. van Panhuys.

De grenzen van Suriname, door
Dr. H. D. Benjamins.

De karteering van Suriname ten
tijde van Gouverneur van Aerssen
van Sommelsdyck, door Mr. R.
Bijlsma.

Een man van de daad, door Jhr.
L. C. van Panhuys.

Boekbespreking

1. Mr. dr. K. H. Corporaal, de
Internationaal-rechtelijke betrekkin-
gen tusschen Nederland en Vene-
zuela, 1816-1920, C. van Vollen-
hoven (Academisch proefschrift,) Leiden, 1920, door Prof. Mr. C.
van Vollenhoven.

2. Gouden jubileum der Domini-
kanermisatie op Curaçao W. I.
1870-1920. Ten dankbare herin-
nering door eenige missionarissen
bewerkt, door Mr. B. de Gaay
Fortman.

Bibliographie.

clusie worden getrokken, dat de
Maatschappij een 14 daagchen vas-
ten dienst wil inschakelen op de
Colon-lijn, een verbetering die de
verbinding Holland-Curaçao ten
voordeele komt.

Officiële berichten.

De hulpopzichter bij den vuurtor-
ren te Klein Curaçao J. L. Jacobs
is eervol ontheven uit die functie
en benoemd tot opzichter bij den
vuurtoren op de Noordwestpunt van
Aruba; en J. A. de Veer is benoemd
tot hulpopzichter bij dien toren.

J. F. Hagen is benoemd tot hulp-
opzichter bij den vuurtoren te Klein
Curaçao.

De Gouvernements-beschikking,
waarbij quarantaine is gesteld tegen
Puerto Colombia wegens het heer-
schen van pokken te Barranquilla,
is ingetrokken.

Aan den onderwijzer 2e klasse M.
M. Romer is tot herstel van gezond-
heid acht dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3e klasse
op Aruba J. K. Z. Lampe is om
gewichtige redenen acht dagen ver-
lof naar Curaçao verleend.

Aan den bode van den Gezagheb-
ber van Aruba P. Tromp is op zijn
verzoek eervol ontslag uit 's lands
dienst verleend, en J. Pietersz is
tijdelijk als zoodanig aangesteld.

De wnd. 2e commies B. P. P.
Schrills is tijdelijk overgeplaatst van
de Gouvernements-Secretarie naar
het postkantoor.

De 2e commies op het Departement
van Openbare Werken J. H.
Perret Gentil Lz. is naast den te-
genwoordigen functionaris belast
met de waarneming van het ambt
van rooimeester op dit eiland.

Aan den telegram- en brievenbe-
steller op Aruba W. de Cuba is tot
herstel van gezondheid een maand
verlof verleend, en E. Coronel is tij-
delijk als zoodanig aangesteld.

Protéjase contra LA GRIPPE

para evitar los estragos del invierno pasado. Grandes y chicos, es prudente reforzar-se ahora el organismo con la

Emulsión de Scott

la medicina que ha probado su gran alcance para toda clase de afecciones pulmonares y debilidad.

Compre solo la Emulsión de Scott

St. Nicolaas.

't Was Maandagavond 'n leuk ge-
roesemoes en vrolijk gebabbelen in
den salon San Matheo. Kinderstem-
men gilden en gierden van pret tel-
kens wanneer er weer 'n „prentje” op
het doek werd getooverd.

In aardige afwisseling liet de ar-
rangeur koddige poppetjes vol be-
weging, fraaie landschapsgezichten,
stedenpracht, verkleede dieren en
honderd ander moois voor de kin-
dergezichten in spanning verschi-
nen. Herhaaldelijk galmde een ap-
plaus door de zaal, zoodat het den
explicateur bijna „onmogelijk” was
zijn verklarenden tekst te ge-
ven. Pleizier hebben de kleinen ge-
had, onschuldig plezier en dat is de
hoofdzak, terwijl de fraaie ta-
bleaux naast genot ook nog wel
eenige leering hebben bijgebracht.
Moge het een ander jaar nog be-
ter gaan vooral wat orde en stilte
betreft onder het uitleggen.

Nieuwe dokter.

Onze gelukwensen aan de fami-
lie van den heer J. E. M. Arends
van Aruba, die, gelijk de Holland-
sche Couranten melden, met goed
gevolg zijn examen als dokter heeft
afgelegd.

K. W. I. M.

Met genoegen zullen velen de
verandering hebben gezien in de ta-
bel der K. W. I. M. booten, die
dagelijks door de „Bol. Com.” op
diens vierde pagina wordt gepu-
bliceerd. Onder het motto: Afvaar-
ten van Amsterdam staat thans
vermeld de „Crijnsen” als uitrei-
zende 8 Dec.; de „Oranje Nassau”
23 Dec.; de „Stuyvesant 7 Jan.”;
een nog niet aangewezen steamer
op 21 Jan; de „van Rensselaer”
op 4 Febr. Hieruit mag de con-

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand November 1920 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M ³ .			INHOUD IN M ³ .		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand November.	95	352,45	32,632	55	245,210	148,499
Vorige maanden	885	216,919	197,762	465	2,955,438	1,824,333
Totaal.	980	252,164	230,394	520	3,200,648	1,972,832

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

HUISVLIJST.

Lijst der prijzen van de loterij, gehouden 4 December 1920.

NUMMERS	PRIJZEN	NUMMERS	PRIJZEN
316 — 1	332 — 39		
226 — 2	478 — 40		
75 — 3	113 — 41		
244 — 4	140 — 42		
564 — 5	207 — 43		
366 — 6	590 — 44		
409 — 7	393 — 45		
296 — 8	147 — 46		
346 — 9	526 — 47		
287 — 10	278 — 48		
128 — 11	581 — 49		
120 — 12	238 — 50		
214 — 13	112 — 51		
57 — 14	292 — 52		
380 — 15	259 — 53		
229 — 16	456 — 54		
351 — 17	315 — 55		
127 — 18	21 — 56		
189 — 19	462 — 57		
132 — 20	527 — 58		
435 — 21	598 — 59		
341 — 22	233 — 60		
364 — 23	533 — 61		
262 — 24	52 — 62		
180 — 25	130 — 63		
202 — 26	437 — 64		
587 — 27	148 — 65		
325 — 28	142 — 66		
47 — 29	593 — 67		
460 — 30	310 — 68		
105 — 31	348 — 69		
118 — 32	539 — 70		
15 — 33	185 — 71		
511 — 34	357 — 72		
584 — 35	45 — 73		
93 — 36	508 — 74		
555 — 37	59 — 75		
171 — 38			

Buitenland.

De Duitse minister van Buitenlandse Zaken Dr. Simons heeft in den Duitschen rijksdag een groote rede gehouden over de Duitse buitenlandse politiek welke rede belangrijk genoeg is om er hier enkele beschouwingen aan te wijden.

De minister begon met een rake maar niet onverdiende afstraffing der Duitisch-Nationalen, die nog altijd niets schijnen geleerd te hebben en wier chauvinistische politiek voor al Frankrijk voortdurend prikkelt en nieuw voedsel geeft aan de wantrouwende politiek der Entente tegenover Duitsland. Vooral bij de uitvoering van het vredesverdrag is die politiek der Duitisch-nationalen voor Duitsland een groot gevaar.

De minister deelde onder anderen mede, dat Duitisch-nationalen in hun vergaderzaal te Hannover een revancheduiwel op den muur geschilderd hadden. Ook betreurde hij ten eerste, dat men in Duitschland nog maar steeds voortging stemming te maken tegen Frankrijk. Hoofdzake lijk was het de Duitisch-nationale pers, die zich hieraan schuldig maakte. De zware gang, dien hij onlangs, wegens het incident van Breslau, had moeten gaan, kon door dit drijven wel spoedig opnieuw van hem geëischt worden.

Er hadden zich nu weer nieuwe, zeer onverklikkelijke incidenten in Hamburg voorgedaan, en de Franse regering was reeds weer met eischen van genoegdoening voor den dag gekomen.

Uitvoerig stond Dr. Simons stil bij den eisch der entente inzake de vernietiging der Dieselmotoren.

De Entente ging hierbij van het standpunt uit dat deze motoren alleen gebruikt kunnen worden voor duikboten en niet voor vredesdoel einden.

De minister ontkende dit echter pertinent. Reeds vóór den oorlog waren deze motoren in Duitschland in gebruik en door het feit, dat ze ook in den oorlog dienst deden, waren ze nog geen oorlogsmaterieel.

Na den oorlog werden groote op drachten gegeven aan de fabrieken, die deze motoren vervaardigden. Een groot deel is reeds gereed gekomen en verkocht. Voor industrie en vooral voor scheepvaart zijn deze motoren zeer geschikt. Dank dezen motoren kan in het nijpend gebrek aan steenkool eenigszins voorzien worden en het is een onmogelijk, deze machines te vervan gen. De vernietiging dezer motoren zou dan ook een ruïne zijn voor het economisch leven.

Derhalve was de regering wel verplicht den eisch der entente met een beslist „neen” te beantwoorden.

Uit laatste laat aan duidelijkheid niets te wenschen over en de toon welke hier gebruikt wordt bewijst, dat de Duitse Regering zich steeds sterker gevoelt tegenover de entente.

Een verschijnsel waartegen de Franse pers reeds met klem gewaarschuwd heeft naar aanleiding van de toegevoede houding van Engeland ten opzichte van Duitschland. Natuurlijk kwam Mi-

nister Simons ook tot een bespreking van de Engelse stap, welke tot een aanmerkelijke verkoeling tus sen Frankrijk en Engeland heeft geleid.

Hij maakte met ingenomenheid melding van de jongste stap der Engelse Regering, waarbij deze afziet van een recht haar door paragraaf 18 van het vredesverdrag toegekend, volgens welke paragraaf Engeland het recht had de Duitse eigendommen in beslag te nemen, indien Duitschland het vredesverdrag niet na komt.

De minister voegde er echter bij, dat men de betekenis hiervan niet moet overschatten, wijl Engeland hier alleen uit eigen belang geeft gehandeld.

Waarschijnlijk bedoelde hij er mede dat men in deze stap geen sympton moet zien van een toegeven der houding van Engeland ten opzichte van Duitschland, maar alleen een daad waarvan het voordeel voor Engeland grooter is, dan wanneer het gebruik maakte van de bevoegdheid van het vredesverdrag.

Van Engelse zijde wordt dit te gelijkertijd bevestigd, want naar Reuter uit Engelse bron verneemt zal het eenige gevolg van het Engelse besluit zijn, den internatio nalen handel vrij te maken van ver schillende beperkingen en onzeker den, waarvan hij te lijden had, zoo dat de Europeesche belangen zeer zullen worden gebaat.

Wanneer men hier nu voor het woord „Europeesche” „Engelse” leest weet men precies welke waarde aan het jongste Engelse be sluit moet worden toegekend. Daar om zal het Frankrijk weinig baten of het al of niet verontwaardigd is.

De Engelsman is nu eenmaal een te veel „businessman” om zijn handel te laten beperken door welk verdrag ook.

De Engelse Regering vindt daar ook geen doekjes om, want op een vraag in het Lagerhuis over deze kwestie (gesteld antwoordde de mi nister van financiën Chamberlain als volgt:

„De desbetreffende paragraaf had alleen tot gevolg, dat zij zaken uit Londen hield en de Duitschers er toe bracht hun saldi in neutrale munt te beleggen, iets wat ongerief veroorzaakte aan alle partijen en zuiver verlies opleverde voor Engeland zonder een daartegen opwe gend voordeel.

Hier wordt met geen woord ge sproken over Frankrijk's belang of het Europeesche belang. Niets van dat alles. Het handelsbelang voor Engeland elschte het en het gebeurde, zelfs zonder Frankrijk eerst te raadplegen. Want op de vraag of vóór de beslissing genomen werd eerst de meening van Frankrijk ontrent deze zaak was ingewonnen, antwoordde de minister: „Bij wijze van beleefdheid werd het genomen besluit onmiddellijk meegedeeld aan de andere mogendheden door middel van den raad van gezanten en ook aan de commissie van herstel door den Britschen gedelegeerde. Met an dere woorden Frankrijk werd een voudig gesteld voor een voldongen feit.

Men ziet het dus, dat de Duitse minister geen ongelijk had, met te waarschuwen dat men het Engelse besluit niet moet overschatten.

Minister Simons ging dan ook da delijk weer in mineur toon voort, vooral toen hij de financiële en economische kwestie besprak die met de conferentie van Spa, Brussel en Genève verband houden.

Van Genève hoopte hij zoo al geen practische resultaten, dan toch zeker eenige toenadering.

Naar Brussel zal Duitschland slechts gaan, als de daar te houden conferentie een voorbereiding is en geen Ersatz voor de conferentie van Genève. Duitschland bereidt zich in tusschen op de conferentie van Genève voor. Het program wordt punt voor punt door deskundigen bestu deerd. Tot groote financiële pres taties is Duitschland niet in staat en we kunnen die ook niet aanbiede n.

Na er nog op gewezen te hebben, dat hoop op financiële hulp uit het buitenland niet is gerechtvaardigd besprak hij tot slot den Volkenbond, welke volgens den Minister in Duitschland niet populair is.

Duitschland zelf zal geen toelating vragen, maar zoo een andere staat de toelating van Duitschland zou voorstellen en de tegenstand van Frankrijk zou kunnen worden over wonnen, zal Duitschland geen neen zeggen.

Bolejwisme onder de Kaffers.

Omtrent het kafferoproer laatst leden voorgevallen te Port Elia beth, de Zuid-Afrikaansche haven plaats, gelegen tusschen Kaapstad en Durban aan de Algoabaai, waarbij 22 personen, onder welke twee blanken gedood en 41 gewond werden, meldt de Kaapsche corres pondent van de „Times”:

Deze tragische gebeurtenis vloeit

ontegengegellijk voort uit bolsje vistische propaganda en het ijve ren voor directe actie onder de in boorlingen. Het verdient de aan dacht, dat Jabavu, een gegraduatee de van de Londensche universiteit een zoon van Tengo Jabavu, die de inboorlingenkrant „Imvo” op stelde, een boek over het Kaffer vraagstuk liet verschijnen, waarin hij te kennen gaf, dat tenzij er oogenblikkelijk iets wordt gedaan, om de oorzaak der huidige onte vredenheid te verwijderen, de ge heele blanke samenleving eerlang overweldigd zal worden door een toestand, dien de blanken niet zou den kunnen beheerschen.

Jabavu zegt: „Het bolsjevisme en zijn nihiliserende begrippen krij gen vat op den inboorling. Een socialisme van de ergste soort legt beslag op ons volk; onze menschen zeggen, dat het Christen dom moet worden bestreden en dat wij een eigen godsdienst dienen te vormen. Het Christendom, de gods dienst van het blanke ras, moet worden uitgeroeid. Wij moeten ons vereenigen, ten einde onze vrijheid te veroveren en om den blanken man te bestrijden.” Tot zoover Jabavu.

Zulke denkbeelden werden den laatsten tijd herhaaldelijk in ver schillende kaffercouranten verkon digd, in het bijzonder in de „Black Man”, uitgeven te Kaapstad, die den laatsten tijd een zeer agres sieven toon aansloeg.

Oppervlakkig beschouwd waren de oorzaken van de onlusten te Port Elisabeth van economischen aard, doch de eigenlijke oorzaak moet gezocht worden in de aanhoudende prediking van den rassenhaat.

Het tricot van den Procureur.

De procureur der republiek — zoo vertelt een Fransch blad — in het departement Nièvre, ging onlangs bij de nadering van den winter een winkel van heerenartikelen binnen en vroeg een tricot. Maar de prijs was 21 francs. Dat was misschien niet te duur geweest voor den por tier van zijn bureau of den zoon van den winkelier, maar voor hem wel. Bovendien gevoelde hij iets van de zoo noodzakelijke soli dariteit der verbruikers in den strijd om het bestaan en hij ging zonder te koopen weg.

Maar er was vlak daarbij een markthandelaar, die precies het zelfde tricot voor 11 francs had ge prijsd.

Dit kocht hij en keerde toen naar den winkel terug. Hij maakte zich als rechterlijke ambtenaar bekend en elschte inzage der factuur. Daar uit bleek, dat de inkoopsprijs had bedragen 7 francs.

Proces-verbaal werd opgemaakt wegens woekerwinst en het katho lieke blad *la Croix de Nivernais* spreekt de hoop uit, dat het voorbeeld zal worden gevolgd.

De Parijsche rechtbank heeft den leverancier aan de Hallen Bonne taud veroordeeld, die in Juni aan zijn expeditieuren telegrafisch orden gaf hun zendingen groenten uit de provincie te staken, teneinde de prijzen hoog te kunnen houden.

In het vonnis wordt verklaard, dat Bonnetaud niet minder dan 17 telegrammen heeft gekonden, be halve de noodige brieven, om de zendingen te doen ophouden.

Een dergelijk optreden noemt het vonnis de handeling van een in breker in de huishoudelijke begroo ping der consumenten. Hij is ver oordeeld tot zes maanden gevan geisstraf, 15000 frs. boete, aan plakking en publicatie van het vonnis.

Die aanplakkingen, welke ook aan de winkels en kantoren moeten plaats hebben, blijven nog al eens achterwege, vermoedelijk in ver band met stil overhandigd geld. Maar de studenten te Parijs zorgen daarvoor nu zelve. Zij plakken de vonnissen aan de gevels bij de schulddigen en zorgen dat ze er blijven.

Engeland.

Mr. W. A. S. Hewius voorheen Onderstaats-secretaris voor de En gelse Koloniën heeft een redevoe ring gehouden in de hal van de Westminster Abdij te Londen, waar in hij zeide, dat het Engelse volk zich tijdens de Hervorming niet in zijn geheel van de Katholieke Kerk heeft losgescheurd, maar dat de Hervorming een zuiver politieke be weging was, op touw gezet door de Regering van die dagen met poli tieke bedoelingen.

Maar al is Engeland van de Ka tholieke Kerk losgemaakt zooals geen ander land ter wereld, toch heeft het zich niet kunnen ontdoen van den Katholieken invloed op veel van zijn publieke instellingen.

De oud-minister vestigde de aandacht op de reusachtige en fatale mislukking van de vele niet-Katho lieke kerken in de leidng van het godsdienstig leven des lands. Hij wees er op dat, als een volk out-

christend wordt, het zelden van den ingeslagen weg terugkeert, en dat als Engeland ophoudt Christelijk te zijn, zijn ondergang zeker is.

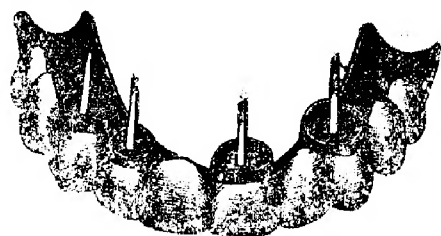
Verder legde hij er den nadruk op dat de Westersche beschaving is uit gegaan van het Christendom, en dat die beschaving alleen kan ge red worden door het Christendom van den tijd waarop die beschaving ontstaat is.

St. Thomas-College.

Leerlingen voor het schooljaar 1921 kunnen in de maand De cember worden aangegeven op het College van 's morgens 8 tot 12 uur.

Leerlingen voor het 1ste leer jaar moeten den leeftijd van zes jaar bereikt hebben.

Men wordt beleefd verzocht vaccinatiebewijs mede te bren gen.

Alfredo Maduro

Tandarts

Biedt 't geëerd publiek zijn professorale diensten aan in alle vertakkingen en onderdeelen der moderne tandartskunde.

Spreekuren:

8 — 12 vóór den middag

2 — 5 na den middag

Breedestraat Punda

Boven Coöp. Ver. & Nijverheid

CURAÇAO

Platen-Album en Afstandskaart, uitgegeven

door

V. V. V.

Te verkrijgen voor niet-leden tegen betaling van 75 cts.

bij

HUISVLIJST.

TONIKEL

ENRIQUECE LA SANGRE Y FORTIFICA LOS NERVIOS. DA FUERZA, ENERGIA Y VITALIDAD A LAS PERSONAS DÉBILES, ANÉMICAS Y NERVIOSAS

PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA "SALVITAE"

DURANTE LA ESTACION CALUROSA

cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energia, se siente abatido, nervioso, irrita ble y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.

REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.

Estimula el HÍGADO, y los RINONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO ÚRICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

JARABE DE AMBROZOIN

TOS BRONQUITIS ASMA. LARINGITIS TOS FERINA TUBERCULOSIS AFECIONES RESPIRATORIAS

AMBROZOIN

ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA. ESTIMULA LA EXPECTORACION. ALIVIA LA INFLAMACION RE PRIME LOS SUDORES NOCTURNOS. FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESASOSIEGO.

JARABE DE AMBROZOIN

AMERICAN APOTHECARIES COMPANY, New York.

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFFPHOTOGRAFEEN

Van

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1888,
„ Antwerpen 1888,
Chicago 1893, en
„ Curaçao Eerste Prijs Gere medaille, 1904.
„ Brussel 1910

Curaçao, Waterkant Oor banda.

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat de Hoog straat, van de Klinkstraat tot de Willemstraat, van af he den tot nadere aankondiging, voor het verkeer met rij en voertuigen afgesloten is.

Curaçao, den 2n. Dec. 1920.

De Procureur-generaal,
J. B. GORSIRA

Wilhelminaschool.

Gelegenheid tot inschrijving van nieuwe leerlingen elken schooldag van 8.30 tot 2.30 en op Dinsdag 21 en Dinsdag 28 December des morgens van 9 tot 12.

Het Hoofd der School a. i.
J. S. G. Haayen Spit.

PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICION, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURAS TENIA, MAL DE BRIGHT Y CON VALENCIA DELA GRIPE, DE PUL MONIA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

